

**estonia
ballett**

GISELLE

ЖИЗЕЛЬ

ADOLPHE ADAM

GISELLE

Ballett 2 vaatuses

T. GAUTIER' ja V. SAINT-GEORGES'I
libreto

Koreograafia —
J. CORALLI, J. PERROT ja M. PETIPA

Esietendus — 23. mail 1975. a.

Ballettmeistrid-lavastajad —
Vene NFSV rahvakunstnik,
NSVL riikliku preemia laureaat
ALLA SELEST

ja
RAFAIL VAGABOV

Dirigent — Eesti NSV teeneline
kunstitegelane VALLO JÄRVI

Kunstnik — KUSTAV-AGU PÜÜMAN

Ballettmeistrid-repetiitorid —
Eesti NSV rahvakunstnikud
HELMU PUUR ja TIIT HÄRM
ning Eesti NSV teeneline kunstnik
AIME LEIS

Kontsertmeistrid —
REET KIVARI ja ELNA KODRES

Orkestri kontsertmeister —
MATI UFFERT

Etenduse juht — PEETER ROOS

A. Adami balleti «Giselle» esietendus:
Théâtre de l'Académie Royale de Musique Paris,
18. juuni 1841. M. Petipa lavastus: 5. veebr.
1884. a. Peterburis. Balleti varasemad lavastused
«Estonia» teatris: 1929, 1942, 1959 ja 1966.

Osades:

Giselle — Eesti NSV teeneline kunstnik
ELITA ERKINA
Eesti NSV teeneline kunstnik
TAMARA SOONE
LARISSA SINTSOVA

Krahv Albert — Eesti NSV rahvakunstnik
TIIT HÄRM
Eesti NSV teeneline kunstnik
VJATŠESLAV MAIMUSSOV

Berthe,
Giselle'i ema — HELLE MARVET

Hertsog — Eesti NSV teeneline kunstnik
JÜRI LASS
JURIS ŽIGURS

Wilfride,
Albert'i sõber — PEETER KARELL

Bathilde,
Albert'i mõrsja — SVETLANA BALOJAN
LARISSA KAUR
NATALIA LUKAŠEVITŠ

Metsnik — Eesti NSV teeneline kunstnik
JANIS GARANCIS
ALEKSANDR BULDAKOV

Myrtha, vilide
valitsejanna — TATJANA MAISTE
TATJANA SOLOVKINA
OLGA TŠITŠEROVA

Kaks vilit — INGE ARRO
SVETLANA BALOJAN
TAMARA BUROVA
NATALIA LUKAŠEVITŠ
TATJANA MAISTE
LARISSA SINTSOVA

Pas de deux — INGE ARRO
SAIMA KRAING
TATJANA MAISTE
TATJANA SOLOVKINA
— ALEKSANDR BASIHHIN
JEVGENI NEFF

Orkestrisolistid:

aldil — JAAN KEREM
oboedel — VILJAR JÕE või
JAAK MAASIK

Balleti «Giselle» aluseks on vana legend «villidest» — mõrsjatest, kes on surnud enne pulmi. Keskööl, nagu jutustab legend, tõusevad vilid kalmudest ja tantsivad, otsekui püüdes jätkata oma tütarlapselõve laule ja mänge, millised surm nii julmalt on katkestanud. Teelist, kes nendega kohtub, tabab õnnetus, kuna kättemaksukirest vallatud vilid haaravad ta oma ringmängudesse ja keerutavad meeletus tantsus seni, kuni ta surnuna maha langeb.

ESIMENE VAATUS

Väike vaikne küla, mille asukateks lihtsad, otsekohesed inimesed.

Nooruke taluneiu Giselle rõõmustab päikese, sinitaeva ja linnulaulu üle, kõige enam aga oma usaldusliku ja puhta armastuseõnne üle. Ta armastab ja usub, et on ka ise siiralt armastatud. Metsnik, kes tütarlapsesse lootusetult armunud, püüab Giselle'i töömeeli veenda, et tema armastatu — Albert — pole kellegi talupoeg, vaid hoopis teda pettev ümberriietunud aadlimees.

Metsnik poetub Albert'i majja, mille too maal on üürinud, ja avastabki seal vapimärgiga hõbedase mõõga. Nüüd on ta lõplikult veendunud, et Albert varjab oma suursugust päritolu.

Külasse jäävad pärast jahti puhkama kõrged isandad koos hiilgava kaaskonnaga. Talurahvas võtab nad vastu lahkelt ja rõõmuga.

Albert on segaduses ootamatust kohtumisest tulnukatega, ta püüab varjata oma sidemeid nendega, seda enam, et külaliste hulgas on ka tema mõrsja Bathilde. Ent samas näitab metsnik kõigile Albert'i mõõka ja paljastab pettuse.

Giselle on vapustatud. Purunenud on tema lihtne, lootuste- ja unistusterohke maailm. Ta hullub ning sureb.

TEINE VAATUS

Õisel kalmistul ilmuvad haudade vahele viirastuslikud vilid. «Mõrsjarüüdes, õitega pärjatud... tantsivad vastupandamatult kaunid vilid kuuvalgel, tantsivad seda kirglikumalt ja pöörasemalt, mida enam tunnevad, et neile antud aeg möödub, et nad taas peavad pöörduma tagasi oma jääkülmalesse haudadesse...»

(H. Heine)

Vilid märkavad metsnikku. Vaevatuna süümepiinadest, tuleb ta Giselle'i kalmule. Kalgi käskijanna Myrtha märguandel haaravad vilid metsniku oma tontlikku ringi tantsima — kuni ta hingetult maha langeb.

Kuid ka Albert ei suuda unustada hukkunud Giselle'i, südaööl tuleb temagi siia kalmule. Sedamaid piiravad vilid noormehe ümber, metsniku koletu saatus ähvardab tedagi. Ent nüüd ilmub Giselle'i varjukuju, tütarlapse puhas ja ennastsalgav armastus kaitseb Albert'i ning päästab ta vilide käest.

Koos tõusva päikese esimeste kiirtega hajuvad valged viirastused — vilid. Hajub ka Giselle'i habras kuju. Kuid Giselle jääb alatiseks elama Albert'i meeltes ühes sügava kahetsustundega kaotatud armastusest — armastusest, mis oli tugevam surmast.